

6340

№ 7

ԳԵՂԵՑԻԿ ՈՐՍՈՐԴԱԿԱՆ ՀՐԱՑԵՆՔ

„ԲԱՐԻ ԼՈՒՐԻ“
ՀՐԵՏԵՐԾՎՈՒԹԻՒՆ

Красивое охотничье
РУЖЬЕ

ԲԱԳՈՒ

Տպաց. Ա. Մ. Թառայինանցի Էւ Լ. Գ. Միրզայանցի
1908

Тип. А. Н. Тараева и Л. Д. Мирзаянцъ
Баку.

266

4 - 42

1 OCTOBER 2009

ԳԵՂԵՑԻԿ ՈՐՍՈՐԴԱԿԱՆ ՀՐԱՑԱՆԸ:

Բարի Հովհանք կորած ոչխարի ետևից ման
 է գալիս մինչև որ նրան գտնում է և գտածը
 դնում է ուսերի վրա և տանում նրան Հօր
 տունը. սա Տէր Յիսուսն ինքն է ասում մեզ իր
 խօսքի մէջ։ Մեր փորձառութիւնով էլ սա հաս-
 տատվում է։ Երիտասարդ անգլիացի ազնւակա-
 նըն էլ, որի մասին այսօր կամենում եմ պատ-
 մել սիրելի ընթերցողին, անպատճառ այո և ա-
 մէն կ'ասէր դրան։ Այս երիտասարդի վարքի դէմ
 ոչ ոք չէր կարող մի բան ասել, նա մի անա-
 րատ անուն էր վաստակել, հաւատարիմ և ուղ-
 ղամիտ էր, ամենքից յարգված, աղքատների և
 հիւանդների բարերար, իսկ ինչ վերաբերումը էր
 նրա կրօնականին՝ նա բարեպաշտ էր, ինչպէս
 հարիւր հազարաւոր իրանպէսները, որոնք կարո-
 ղանում են պահել իրանց արտաքին ազնւութեան
 և բարոյականութեան ստհմաններում։ Բայց ինչ-
 պէս առհասարակ սովորական մի երեսյթ է, հան-
 դերձ այդ բոլորի նա Քրիստոս Յիսուսով յայտ-
 նված ձշմարիտ լուսոյ թշնամի էր։ Նա կար-

— 4 —

ծում էր թէ բաւական է իրան, որ կարող է ասել այս խօսքերը, ինչ միանգամ աւետարանի հարուստ պատանին ասեց Տէր Յիսուսին. «Այդ ամենն իմ երեխայութիւնից պահել եմ. էլ բնչ բանով եմ պակաս»:

Այդ երիտասարդ ազնւականի կեցած տեղում ապրում էր և մի ուրիշ մարդ, որը այս կարծիքի չէր, և ոս Թէննետն էր, Աստուծոյ սրտի ուզածի պէս մի մարդ, մի հաւատարիմ մշակ իր Տիրոջ այգիի մէջ: Աստուծոյ շնորհով ճանաչել էր նա, որ ինքնարդարութեան հանգերձը կեղաստ մի հանդերձ է և չէ կարող ծածկել մարդին այն Աստուծոյ աչքերի առջև, որ քննում է սիրտն ու երիկամունքները: Նա շատ լաւ ճանաչում էր երիտասարդ ազնւականին և նրան Յիսուսի ոսների մօտ բերելու ջերմ փափակ էր զգում. սակայն նրան մօտենալու ամեն փորձերը անաջող էին անցնում նրա բըռնած թշնամական դիրքի պատճառով: Մնում էր միայն մի միջոց, այն է նրա համար աղօթք անել: Թէննետը աղօթում էր ջերմեռանդ և վրատահ էր, որ Աստուծ իր աղօթքը լսելու է: Նա բոլորովին համոզված էր, թէ ետ ու առաջ իր երիտասարդ բարեկամի համար հասնելու է փըրկութեան ժամը: Նա մի անգամ յայտնեց այդ իր համոզմունքը մի քրիստոնեա բարեկամի:

— 5 —

Վերջինս ճանաչում էր ազնւական երիտասարդին, ու պատմեց նրան այդ:

Գուցէ ընթերցողը մտածէ, թէ այն քրիստոնեայի նրա համար ունեցած կարեկցութիւնը պիտի շարժէր երիտասարդի սիրտը և համոզեցրած լինէր նրան, թէ իր դրութիւնը կարգին չէր: Բայց ոչ, բոլորովին դրա հակառակը եղաւ: Նրա սիրտն ևս աւելի խստացաւ և նրա ատելութիւնը Թէննետի գէմ աւելի սաստկացաւ: Նա զգուշութեամբ խոյս էր տալիս նրա ճանապարհից և աշխատում էր որ բնաւ չը հանդիպէ նըրան, անուանում էր նրան կեղծաւոր և կորագլուխ, որ աշխատում է միայն մարդկանց խելքից հանել: Բայց Թէննետը ուշ չէր դարձնում այս տեսակ խօսքերի վրա, այլ իր աղօթող սըրտի վրա շարունակ կրում էր երիտասարդին, հաստատ համոզված լինելով, որ Տէրը իր ժամանակին պատասխանելու է նրա աղօթքին:

Այսպէս շատ ամիսներ էին անցել և ամեն բան մնում էր առաջվայ պէս: Մի անգամ Թէննետը եկել էր հարևաններից մէկի տունը: Պատուհանից նայելով տեսնում է, որ անտառի ծայրից մի որսորդ մօտենում է նոյն տանը: Լաւ նայելուց յետոյ ճանաչում է երիտասարդ ազնւականին: Միշտ աւելի մօտենում է նա և վերջապէս գալիս է ու մտնում սենեակը: Երեսակա-

յեցէք, թէ նա ինչպէս է շփոթվում, երբ տեսնում է իր առջև այն մարդին, որից նա միշտ փախչում էր: Ի՞նչ անի հիմա: Մնա թէ գուրս գայ ու գնա: Սակայն մինչև նրա մի որոշումի գալը՝ Թէննեալ մօտենում է նրան, շատ սիրով ձեռքը սղմում և սկսում է խօսել նրա հետ որսորդութեան վերաբերեալ: Բաւական ժամանակ տեսում է մինչև որ երիտասարդը սթափվում է և սկսում հազիւ հազ մի քանի խօսք էլ ինքն սսել:

Մի քիչ յետոյ Թէննեալ դարձեալ սկսում է խօսել: «Գեղեցիկ հրացան ունէք:

«Այո», պատասխանում է երիտասարդը, «Ես կարծում եմ թէ ամբողջ շրջակայքում դրանից գեղեցիկը չը կայ»:

«Խնդրեմ ներէք», շարունակեց միւսը, «որ այս բանում ես տարբեր կարծիքի եմ. Ես գիտեմ մի ուրիշ հրացան, որ ձերնից շատ աւելի գեղեցիկ ու նպատակայարմար է»:

«Կը կամենայի տեսնել», ասեց ազնւականը փոքր ինչ վիրաւորված:

«Ուրախութեամբ ցոյց կը տամ», պատասխանեց Թէննեալը, «Եթէ միայն նեղութիւն քաշեք իմ տունս գալ: Ես էլ երիտասարդութեանս ժամանակ որսորդութեան մեծ սիրահար էի և այս իմ ասած հրացանը քեռիս է ինձ պարզել:

Շատ ուրախ կը լինէի, եթէ կամենայիք ինձ հետ միասին գնալ մեր տուն»:

Երիտասարդը շւարած մնացել էր: Քանի անդամ նա ամենքի առաջին ասել էր, թէ ինքը երբէք ստր չը պիտի գնէր Թէննեալի տան շէմքին: Հիմա ինչ անի, հետը գնա: Կասկած չկայ որ իր բարեկամները կը լսեն և ծաղրածութեան առարկայ կը դարձնեն իրան: Միթէ այդ սիրալիր հրաւէրից հրաժարվի: Դա էլ իսկապէս շատ անքաղաքարի կը լինէր: Սաստիկ պատերազմ տեղի ունեցաւ նրա ներսում: Թէննեալ մի անգամ էլ շատ քաղցրութեամբ կրկնեց իր հրաւէրը և երիտասարդը այլևս հակառակել չը կարողացաւ: Գնացին և շուտով հասան նրանց տունը: Հրացանը բերին և նայեցին, և իսկապէս երիտասարդը խոստովանեց, թէ իր կեանքում այդպէս գեղեցիկ հրացան տեսած չէր: Հրացանը նրա աչքը բռնել էր. ինչ ասես նա չէր տալ, ոչ մի գումար չէր խնայիլ նա այս հրացանը ձեռ բերելու համար: Նա շատ սիրուն էր և գեղեցիկ, յարմար և ճարտարարւեստ մի գործ, և բացի դրանից—շտա թեթև: Ի՞նչքան որ «մուշտարու» աչքով էր նայում նա հրացանին, նոյնքան աւելի էր ցանկանում ունենալ նրան: Թէնքան աւելի էր ցանկանում ունենալ նրան: Թէնետը այդ նկատելով ասեց. «Վաղուց է, որ հրաժարվել եմ որսորդական զուարձութիւններից.

և այս հրացանն էլ այլեւ արժէք չունի ինձ համար: Թէ որ կը ցանկանաք, ես ուրախութեամբ կը տամ ձեզ այս հրացանը»:

«Սակայն մի և նոյն ժամանակ մի փափազ էլ ունեմ, որի կատարումը շատ սրտիս ընկած է», շարունակեց Թէննետը: «Եթէ այս փափազը տեղ տաք, հրացանը կարող էք ձեր սեփականութիւնը համարել: Դա մի փոքր բան է, բայց ինձ համար շատ կարեոր է»:

Երիտասարդը սաստիկ կարմրեց: Կարծես թէ նա ինքը արդէն գիտէր, թէ ինչ պահանջ պիտի անի Թէննետը: Անշուշտ նա կամենում է խօսք առնել, մտածում էր նա, որ ինքը յաճախէ նրանց կրօնական ժողովները: Բայց ինքը ուխտել էր չի գնալ այն ժողովներին, և նա չէր կարող իր ուխտը դրժել, թէ ոչ ծաղրի առարկայ կը դառնար ամբողջ շրջակայքում: Ո՞հ, ինչպէս զղջում էր նա հիմա, որ Թէննետի հրաւերն ընդունեց և նրանց տունն եկաւ: Զլինէր նա էլ և նրա գեղեցիկ որսորդական հրացանն էր: Սակայն և այնպէս ինչ սրտագին էր նրա առաջարկութիւնը, ինչ թանկագին էր նրա հրացանը: Երիտասարդը յուզված կանգնած էր այնտեղ, աչքերը ցած զցած, դողովոջուն ձեռքը հրացանի վրա դրած: Նա բոլորովին չը գիտէր ինչ անէր և սրանով նրա շփոթութիւնը միշտ

աւելանում էր: Վերջապէս նա կամենում էր այդ լուսութեանը վերջ գնել և որ և պատճառ բերելով առաջարկութիւնը մերժէր: Նա վեր նայեց և նկատեց քարոզչի գէմքի վրա մեղմ լըրջութիւն և սիրով լի կարեկցութիւն: Խօսք դուրս չ'եկաւ նրա բերանիցը. մերժել, հրաժարվել նա չը կարողացաւ, համարեա թէ ակամայ համաձայնեց նա, և շատ լարված հարցրեց.

«Եւ ի՞նչ է ձեր փափազը»:

«Որ այս երեկոյ ինձ մօտ թէյի մնաք», պատասխանեց Թէննետը:

«Երիտասարդը չէր սպասել այդ: Բերանաբաց նայում էր քարոզչին: Իսկ սա առաջվանից շատ աւելի քաղցրութեամբ կրկնեց իր հրաւերը—և երիտասարդը ուզէր չուզէր ստիպված էր համաձայնվել: Ընթրիքի պատրաստութիւնները տեսնվեցան: Ամբողջ ընտանիքը և ծառադողներն էլ սեղան նստեցին:

«Մենք սովորութիւն ունենք», սկսեց ընտանիքի հայրը, «հացից առաջ Աստուծոյ խօսքից մի զլուխ կարդալ. յոյս ունեմ, որ դուք գէմ չէր զրան»:

Երիտասարդը շրթունքը կծեց և մի անգամ էլ զղջաց որ թոյլ գտնվեցաւ և նրա տունը եկաւ: Բայց և այնպէս զլխով արաւ և համաձայնութեան նշան արեց: Սկսվեց Աստուծոյ

խօսքի ընթերցանութիւնը։ Մի զլուխ կարդաւ լուց յետոյ ամենքը չոքեցին աղօթքի։ Երիտասարդի թուշերը վառվում էին յուզմունքից, նըրա սրտի բաբախումը չափազանց ուժգին էր։ Նա մտածեց հեռանալ, բայց մի գաղտնի ոյժ ստիպում էր նրան մնալ։ Ի՞նչ անի, ի՞նքն էլ ծունկ դնի։—Ո՞չ մի ժամանակ։ Դա կը լինէր ուրանալ իր մինչև հիմա արած բոլոր վճիռներն ու որոշումները։ Բայց ի՞նչ կը մտածեն այս ծունկ դրած աղօթողները՝ իրանց տան սովորութիւնը արհամարհող օտարականի մասին։ Այդպիսի մտածմունքները տակն ու վրա էին անում երիտասարդի ներսը։ Թէնինետը ինչպէս երկում էր ոչ մի բան չէր նկատում։ Մեծ ոգեսրութեամբ օրհնութեան պատարագ էր մատուցանում նա տէրերի Տիրոջը։ Նա երեխայական մտերմութեամբ և ապաւինութեամբ խօսում էր իր երկնաւոր Հօրը հետ, և ամեն իր խնդրւածքները զցում էր նրա սրտին։ Նրա հասարակ և սրտաբուղխ խօսքերը առանց տպաւորութեան չը մնացին և երիտասարդ ազնւականի համար։ Բայց ի՞նչպէս լարվեց նրա ուշադրութիւնը, երբ յանկարծ լսեց հետեւալ խօսքերը։

«Մի բան էլ խնդրում ենք քեզանից, սիրելի չայր։ Դու տեսնում ես այս երիտասարդին, որ այսօր տուածի անգամ մեր մէջ է զանգում։

Դու մի անգամ տուել ես ինձ այն վստահութիւնը, թէ Դու նրան էլ պիտի փրկես։ Ո՞հ, ցոյց տուր այդ մոլորեալին քո սիրոյ և շնորհաց կարողութիւնը, բաց արա նրա աչքերը, որ ճանաչէ Քեզ և Քո արդարութիւնն և սրբութիւնը, նոյզէս և Քո ողորմութիւնը—և սա արա այսօր—այսօր, մինչև մեր իրարից բաժանվելը»։

Երիտասարդը փշրվեց և խոնարհվելով ընկաւ իր ծունկերի վրա։ Այդ խօսքերը անդիմադրելի զօրութիւնով թափանցեցին մինչև նըրը հոգու խորքը։ Անցեալի բոլոր մոլորութիւններն ու մեղքերը զգուշացնող լրջութիւնով կանգնեցին նրա աչքերի առաջ։ Եւ աղօթողի խօսքերն էլ միշտ աւելի ստիպողական և ջերմեռանդ էին գառնում։ Կարծես շատ նետերի պէս կպչում էին ազնւականի սրտին և խղճմբառանքին։ Վերջապէս էլ չը կարողացաւ ծածկել իր զգացումները։ Նա վերկացաւ իր չոքած տեղից և գողղոջուն ձայնով բացականչեց։

«Բաւական է, դուք ինձ շահեցիք, Տէրը յաղթող զտնվեց»։

Հանդիսաւոր հանգարտութիւն տիրեց այս խօսքից յետոյ։ Ամենքը վերկացան։ Երիտասարդը զրկեց իր հայր-բարեկամին։ Արտասուքները հեղում էին նրա աչքերից։ Վերջապէս հասաւ

Տիրոջ ժամը, սղորմութեան ժամը և՛ այս մուլոված ոչխարի համար։ Սուրբ Հոգոյ կարողութիւնը յանկարծ և հրաշալի կերպով ինքնաճանաչութիւն և զղջում էր զարթեցրել երիտասարդի մէջ և կատարելապէս նորոգել նըրան։ Նա ևս Փիլիպպէի բանտապետի պէս հարցրեց. «Ի՞նչ պէտք է անեմ, որ փրկվեմ», և նա էլ բանտապետի պէս հաւատաց Աստուծոյ պարզ և բարի լուրին, և իմացաւ, որ Տէր Յիսուսն է արել նրա համար ամեն բան և խաչի վրա նրա տեղակ բեկովելով դատաստանը իր վրա առել։ Նոյն իրիկունը երիտասարդ ազնւականը՝ այժմ իր համար շատ սիրելի դառած Աւետարանի այս հաւատարիմ պատգամաւորի հետ միասին գոհացաւ Տէրիցը նրա անպատճելի սիրոյն համար։

Սիրելի ընթերցող, ինչպէս որ բարի Հովիւը երիտասարդ ազնւականի ետևից ման եկաւ, որ նրա հոգին յաւիտենական կորստից փրկէ, նոյն պէս ման է գալիս և քո ետևից։ Գուցէ լսել ես արդէն յորդորանքներ ու զգուշացնող ձայներ. գուցէ լսել ես երբեմն նրա քաղցը հրաւիրող ձայնը, և դու էլ այն երիտասարդի պէս ես արել—նրա հրաւերներից փախել ես, նրա յորդորանքները և զգուշացնող ձայները ականջի ետև ես զցել։ Բայց նա դեռ էլի միշտ կանգնած ըստպասում է։ Նրա սէրը դեռ չի յոգնել։ Այս թեր-

թով նա դարձեալ թակում է քո սրտի դուռը։ Լաւ մտածիր, ամեն քայլով դու աւելի ես մօտենում յաւետենականութեան, աւելի ես մօտենում դատաստանին։ Մի կարծիր, թէ յաւետենական Դատաւորի սուրբ ներկայութիւնում կանգնել կարողանալու համար բաւական է արտաքին ազնիւ կեանքը կամ բաւական է կրօնական գեղեցիկ դաւանութիւնը։ Ոչ, բարեկամ, դրա համար աւելի բան է պէտք։ Դրա համար պէտք է Աստուծոյ Գառփ արինով սրբված մի խղճմտանք. որովհետև այս արիւնն է միայն սրբում ամեն մեղքից։ Թոյլ տուր ինձ, այսօր, մինչև մեր իրարից բաժանվելը յիշեցնեմ քեզ մի քանի տեղեր Աստուծոյ անսուտ, յաւիտենական, մնայուն խօսքից։ Այո, թոյլ տուր նոյնիսկ բարի Հովիւի ասած մի քանի խօսքերը քեզ յիշեցնեմ։ Նա ասել է.

«Ճշմարիտ ճշմարիտ ասում եմ ձեզ. թէ իմ խօսքը լսողը և ինձ ուղարկողին հաւատացողը, յափենական կեանի ունի. Եւ դատաստան չի մենիլ։» (Յով. Է, 24.)

«Արդ նորան ասեցին. Ի՞նչ անենք, որ Աստուծոյ զործերը զործենք, Յիսուսն էլ պատասխանեց և նրանց ասեց. Սա է Աստուծոյ զործը, որ հաւատան նորան, որին նա ուղարկեց»։ (Յով. զ, 28. 29.)

«Ճշմարիտ ճշմարիտ ասում եմ ձեզ, թէ
ես եմ ոչխարների դուռը... եթէ մէկն ինձա-
նով ներս մտնէ, կ'ապրի. և կ'մտնէ և դուքս
կ'գայ, և արօտ կ'գտնէ... ես եմ բարի հովիւր.
բարի հովիւն իր անձը դնում է ոչխարների հա-
մար»: (Յովհ. Ժ. 7. 9. 11:)

«Ահա շուտով գալիս եմ և իմ վարձքն ինձ
հետ, որ ամեն մէկին կ'հատուցանեմ ինչպէս
իր գործը կ'լինի... երանելի են նորա պատուփ-
րանքները պահողները, որ նորանցը կ'լինի իշ-
խանութիւնը կեանքի ծառի վրայ... ես եմ Դաւ-
թի արմատը և սերունդը և առաւօտեան պայ-
ծառ աստղը: Եւ հոգին և հարմն ասում են, Եկ.
և նա որ ծարաւ է՝ թող գայ եւ նա որ կամե-
նում է՝ քող առնիկ կեանի ջուրը ձրի»: (Յայտն.
իր, 12. 14. 16. 17:)

二一

۸۷

Wm D

ԳԻՆԸ Յ ԿՈՊ.

